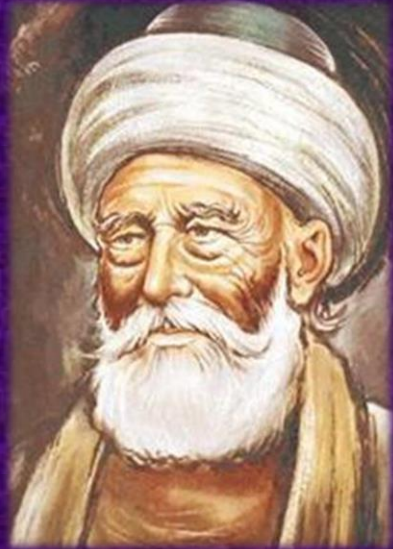

MİLLETİMİZİN İSLAM
ANLAYIŞININ
OLUŞMASINDA ETKİLİ
OLAN ŞAHSİYETLER

ME

DİNÎ ANLAYIŞ VE KÜLTÜRÜMÜZÜN OLUŞMASINDA ETKİLİ OLAN BAZI ŞAHSİYETLER

FIKİH

EBU HANİFE, CAFER ES-SADIK, ŞAFİİ

AKAİD

MATURİDİ, EŞ'ARİ

TASAVVUF

**AHMET YESEVÎ, MEVLANA, AHİ EVRAN,
HACI BEKTAŞ VELİ, YUNUS EMRE, SARI
SALTUK, HACI BAYRAM VELİ**

EBU HANİFE

Numan bin Sabit

Kendi adıyla anılan Hanefilik mezhebi onun görüşleri etrafında şekillenmiştir. / **FIKİH**

**İmam-ı
Azam**

«İnsanlar fıkhıta Ebu Hanife'nin öğrencileridir.»

İmam Şafii

KIYAS

İCMA

KAMU YARARI

MANTIK

**D: 699 Kufe
Ö: 767 Bağdat**

TÜRRESİ

Ebu Hanife

İslam hukuk düşüncesinin ve ictihad anlayışının gelişmesinde önemli etkisi olmuştur. Dönemin seçkin âlimlerinin çoğundan ilim öğrenmiştir. İlim öğrenmeye Akaid ve Kelam ile başlamış sonra Fıkıh alanında derinleşmiştir.

Ticaretle de meşgul olduğu için verdiği fetvalar günlük yaşam pratiğine daha uygundu. Kıyas metodunu kullanır, toplumun ve bireyin yararını ön planda tutar, hükümlerde mantıksal ve hukuksal tutarlılığa önem verirdi.

Ehl-i sünnet inanç sisteminin oluşmasına zemin hazırlamış, Kur'an ve sünneti yorumlarken aklın ilkelerini göz önünde bulundurmıştır.

Görüşleri İslam ümmetinin çoğunluğu tarafından benimsenmiştir. Hanefilik mezhebi günümüzde Türkiye, Orta Asya, Kuzey Afrika, Pakistan, Mısır ve Balkanlar'da yaygındır.

CAFER ES SADIK

Soyu; baba tarafından Hz. Ali'ye (r. a.), anne tarafından Hz. Ebu Bekir'e (r. a.) dayanmaktadır.

Caferî mezhebinin kurucusu / FIKIH

D: 702 / Medine
Ö: 765 / Medine

Mezarı/Cennetül Baki

- 1.Hz. Ali
- 2.Hz. Hasan
- 3.Hz. Hüseyin
- 4.Zeynel Abidin
- 5.Muhammed Bakır
- 6.Cafer es Sadık
- 7.Musa Kazım
- 8.Ali Rıza
- 9.Muhammed Taki
- 10.Ali Naki
- 11.Hasan Askeri
12. Muhammed Mehdi

Hilafet tartışmalarının yoğun olduğu ve iç karışıklıkların olduğu bir dönemde, İslam toplumunun geniş kesimleriyle iyi ilişkiler kurmuş ve ilmî faaliyetlere yoğunlaşmıştır.

Cafer es-Sadık, hadis ilminde otorite olarak kabul edilmiştir. İmam Malik ve Ebu Hanife ile görüş alışverişinde bulunmuş, fazilet ve takvasıyla tanınmıştır.

Cafer es-Sadık

Caferilik, günümüzde, İran, Irak, Suriye, Lübnan ve Afganistan'da yaygındır. Türkiye'de de Caferi vatandaşlarımız vardır.

Caferiler, on iki imama inanmayı inanç konuları kapsamında değerlendirirler. Caferiliğe göre; Kur'an-ı Kerim, ilk ve en önemli kaynaktır. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) sünnetinin yanı sıra, masum (günahsız) olarak kabul ettikleri on iki imamın söz ve fiillerini de sünnet olarak değerlendirirler

D: Gazze /767

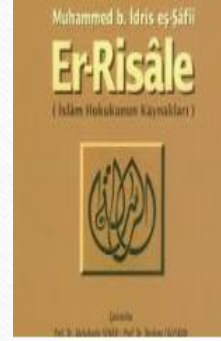
Ö: Mısır /820

ŞAFİİ

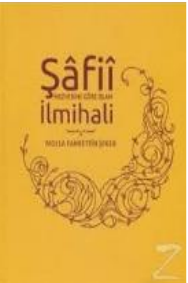
MUHAMMED BİN İDRİS

Şafii mezhebinin
kurucusu / FIKİH

İSLAM HUKUKU
METODOLOJİSİ

HADİS / SÜNNET

TÜRBESİ

Sünnet, İslam'ın tahrifi önünde duran bir kalkandır.

İMAM ŞAFİİ

Mekke, Medine, Yemen, Mısır ve Bağdat'ta ilim tahsili ve ilmî münazaralara katılmıştır. Birçok hocası olmakla birlikte en fazla ders gördüğü hocası Malik b. Enes'tir. Fıkıh usulünün sistemleşmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

Fıkıhtaki sağlam bilgisi sebebiyle, fıkıhın genel metotlarını belirleme yeteneğini kazanmış ve bunun sonucunda fıkıh usulünü birleştirerek bir ilk gerçekleştirmiştir.

"Şafiî, Allah'ın Kitabı ve Resulü'nün sünneti konusunda insanların en fakihi idi."

(Ahmed b. Hanbel)

Malikilik ve Hanefilik mezheplerinin oluştuğu bir dönemde yaşadığı için her iki mezhebi derinlemesine inceleme fırsatı oldu. İmam Malik'ten aldığı Medine fıkıhı ile İmam Muhammed aracılığı ile aldığı Irak fıkıhını birleştirici bir yol izlemiştir.

Şafilik; ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri ile Mısır, Suriye, Filistin, Irak ve Endonezya gibi ülkelerde yaygındır.

MATURIDI

**MUHAMMED
EBU MANSUR**

D: Semerkant / Maturid
Ö: 944 / Semerkant

ALANI

**Akaid / Kelam / İnanç
EHL-İ SÜNNET İNANCI**

GÖRÜŞLERİ

**Türkiye, Afganistan, Pakistan, Malezya,
Endonezya, Kafkaslar, Balkanlar**

türbesi

Maturidi; kelam, tefsir, fıkıh ve mezhepler tarihi alanlarındaki çalışmalarıyla tanınmıştır.

Akil ve duyuların yanı sıra doğru haberi de bilgi kaynakları arasında sayarak bilgi kuramını geliştirmiştir.

Ebu Hanife'nin inanç alanındaki görüşleri etrafında Ehl-i sünnet itikadının sistemli hâle gelmesini sağlamıştır.

Sadece nakille yetinen **Selefiye** ile akli gereğinden fazla öne çıkaran **Mutezileye** karşı, **nakille akli uzlaştırma yöntemini** uygulayıp geliştirmiştir.

Kitabut-Tevhid adlı eserinde yanlış inanç ve düşüncelerle akli önermeler ve mantıki deliller kullanarak mücadele etmiştir.

Maturidilik mezhebi Türkiye başta olmak üzere, Hanefilik mezhebinin yaygın olduğu yerlerde kabul gören itikadi mezheptir.

MATURİDİ

EŞ'ARÎ

EBU'L HASAN ALİ

D: BASRA/ 873

Ö: BAĞDAT /936

AKAİD/ KELAM/ İNANÇ

EHL-İ SÜNNET İNANCI

**İNANÇ ESASLARINI AKLIN
İLKELERİYLE DESTEKLEMELİK**

MUTEZİLE: AKIL

HANBELİLER: NAKİL

Eş'arî ile Mâturîdî büyük oranda aynı düşüncelere sahipler, fakat fikirlerini değişik terimlerle anlatmaktadırlar.

EŞ'ARİ

Hocası Cübbai'nin etkisiyle gençliğinde Mutezilenin görüşlerini benimsemiş ve bunları savunan eserler yazmıştır.

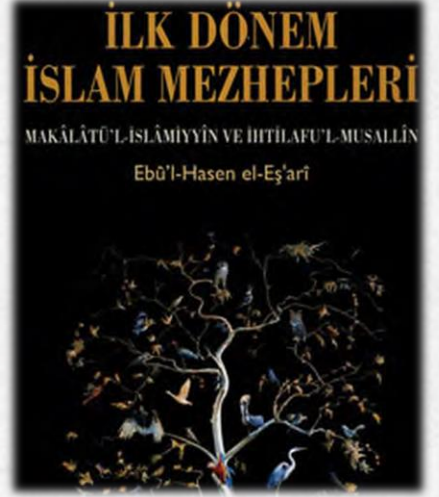
Akıl yürütmeyi ve mantığı çok iyi kullanırdı.

Eş'arilik, bugün İslam dünyasında Maturidilik ile birlikte kabul edilen en yaygın iki itikadi mezhepten biridir.

Mutezile mezhebini terk ederek Ahmed b. Hanbel'in mezhebine mensup olmuştur.

Daha sonra itikadi esasları aklın ilkeleriyle destekleyen, Maturidi'nin görüşlerine paralel yeni bir yol benimsemiştir.

Makalatül İslamiyyin adlı eseri Müslümanlar arasında inanç konusunda ortaya çıkan farklı görüş ve mezheplere dair önemli ilk kaynaklardandır.

AHMED YESEVÎ

Hoca Ahmed
Yesevî
Türbesi,
Türkistan,
Kazakistan

D: Sayram / KAZAKİSTAN / 1093

Ö: Kazakistan / 1166

* Yesi

* Arslan Baba

* Yesevîlik / Tasavvuf

* Divan-ı Hikmet

* Türkçe

AHMED YESEVÎ

Yeseviyye
tarikatinin
kurucusudur.

Yusuf Hemedani'nin
talebelerinden olup
Orta Asya Türkleri
arasında İslam'ın ve
tasavvufun
yayılmasında büyük
hizmetleri olmuştur.

İslam'ı tasavvuf yoluyla
ve yalın bir dil ile
anlatması, hoşgörü ve
ahlak merkezli tasavvuf
anlayışı, Yeseviliğin
Türkler arasında hızla
yayıp yerleşmesini
sağlamıştır.

“Nerde görsen gönlü kırık merhem ol
Öyle mazlum yolda kalsa yoldaş ol
Mahşer günü dergâhına yakın ol
Ben, benlik güden kişilerden kaçtım ben işte.”

(Hoca Ahmet Yesevi, Divan-ı Hikmet, s. 13.)

MEVLANA

*Seyyid
Burhaneddin
* Muhyiddin
ibn Arabî
* Sadreddin
Konevî

2007
Unesco
Mevlana
yılı

1207
Belh
Horasan

Muhammed
bin
Muhammed

Mevlevîlik
Tasavvuf

Şems-i Tebrizî

1273
Konya

Konya Mevlana
Türbesi ve Müzesi

Ş
e
b
i

a
r
u
s

Ya kırdığın gönlü Allah seviyorsa?
bilemezsin, bilseydin ödün kopardı;
dokunamazdın.

- Mevlana

Sevgide güneş gibi ol,
Dostluk ve kardeşlikte
akarsu gibi ol,
Hataları örtmede
gece gibi ol,
Tevazuda toprak gibi ol,
Öfkede ölü gibi ol,
Her ne olursan ol,
Ya olduğun gibi görün,
Ya görüdüğün gibi ol...

Horasan'dan Bağdat'a, Mekke ve Medine'den Şam'a kadar döneminin önemli ilim ve irfan merkezlerini ziyaret eden Mevlana, medeniyetimizin tüm birikimini Anadolu'ya taşımıştır.

Mevlana'nın düşünce sistemi kendisinden sonra Mevlevilik adıyla sistemli hâle gelmiştir. Mevlana'nın sahip olduğu tevazu, insan sevgisi ve kardeşlik ahlakı Anadolu toplumunu derinden etkilemiştir.

Divan-ı Kebir, Mesnevi, Fîhi Mâ fîh başlıca eserleridir. Bunlar, İslam dünyasının yanı sıra Batı'da birçok ülkede de çok okunan kitaplardır.

MEVLANA

Onun hakkındaki çalışmalar ve eserlerinden yapılan tercümelemler vasıtasıyla görüşleri bugün dünyada geniş bir kitleyi etkilemiştir.

AHI EVRAN

MAHMUD BİN ABBAS – ŞEYH NASIRUDDİN

MEVLANA VE HACI BEKTAŞ-I VELİ İLE ÇAĐDAŐ

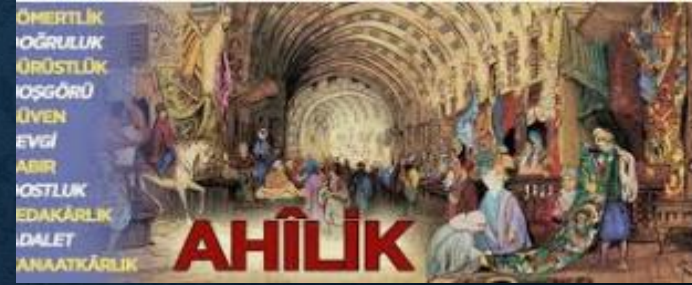
Denizli, Konya, Kayseri, Kırşehir

Esnaf
Zanaatkâr

Meslek Ahlakı

AHİLİK
Tasavvuf

Çıraklık
Kalfalık
Ustalık

Ahi Evran
Camii ve
Türbesi
Kırşehir

AHI EVVRAN

Bir taraftan tasavvufi düşünceye ve fütüvvet ilkelerine bağlı kalarak tekke ve zaviyelerde şeyh mürit ilişkilerini düzenlemiştir. Diğer taraftan iş yerlerinde usta, kalfa ve çırak münasebetlerini ve buna bağlı olarak iktisadi hayatı düzenleyen ahiliğin Anadolu'da kurulup gelişmesinde büyük rolü olmuştur.

Ahilik teşkilatının Anadolu'daki kurucularından olan Ahi Evran bu teşkilatın piri kabul edilen, âlim ve mutasavvıf bir şahsiyettir.

Asya'dan gelerek Anadolu'da birçok şehri dolaştıktan sonra Kırşehir'e yerleşti ve ahilik teşkilatının yayılmasında önemli hizmetler yaptı.

Ahi Evran, otuz iki çeşit esnafı teşkilatlandırarak Türkiye Selçuklu ve Osmanlı coğrafyasında İslam medeniyetine katkılar sunmuştur.

Anadolu'da esnafa İslamiyet'i anlatarak dünya ve ahiret işlerini düzenli hâle getirmeleri için nasihatte bulunmuştur.

HACI BEKTAŞ-I VELİ

Benim Üç
Güzel Dostum Var;
Biri Evde Kalır,
Biri Yolda Kalır,
Biri de Benimle Gelir.
Evde Kalan Ailemdir,
Yolda Kalan Dostlarımdır,
Benimle Gelen
"İyiliklerimdir"
*Hacı Bektaş-ı Veli

Ahi Evran
Mevlana
Baba İlyas
ile çağdaştır

1209
1271

İlmi ve bilgiyi yüce tutan kimse
hiçbir zaman küçülmez, alçalmaz.
Hacı Bektaş Veli

Şeyhi:
Baba
Resul /
Yesevîlik

Bektaşilik
Tasavvuf

Alevîlik
*
Yeniçeri
Ocağı

Abdal
Musa

Hacı Bektaş-ı Veli
Türbesi, Nevşehir

Hacı Bektaş Veli'nin en önemli eseri "Makalat" tır. Şeriat, Tarikat, Marifet ve Hakikat gibi dört kapıdan her kapının da on makamından bahseder.

HACI BEKTAŞ-I VELİ

Hoca Ahmet Yesevi başta olmak üzere İbn Arâbî, Mevlana, Ahi Evran ve Yunus Emre gibi mutasavvıflardan etkilenmiştir.

Kuruluş Döneminde dervişler arasında Hacı Bektaş-ı Veli'nin ve düşüncelerinin önemini gören Osmanlı, Yeniçeri Ocağının piri olarak onu seçmiştir. Böylece Hacı Bektaş-ı Veli'nin düşünce sisteminden esinlenen Bektaşilik, gerek halifeleri gerekse göçebe topluluklar ve Yeniçeri Ocağı aracılığıyla güçlenmiştir.

14. yüzyılda Yeniçeri Ocağının kuruluşuna, 16. yüzyılda kendi adını alacak olan Bektaşilik tarikatının oluşumuna adını vermiştir.

Osmanlıların en önemli askerî gücü olan Yeniçerilerin tamamı, sınır boylarında cihat eden Türkmenlerin ise büyük kısmı Bektaşî idi. Yeniçeriler hem asker hem de müritti. Tarikat şeyhleri de aynı zamanda komutan idi.

YUNUS EMRE

Hocaları

- *Hacı Bektaş Veli
- *Tapduk Emre
- *Barak Baba
- *Sarı Saltuk

D: 1240

Sivrihisar,
Sarıköy

Ö: 1320

Sarıköy

Tarikatı

- *Yesevilik
- *Bektaşilik

Eserleri

- *Divan
- *Risaletun Nushiyye

Yaradılanı hoş gör,
Yaradan'dan ötürü.

*Cümleler doğrudur
sen doğru isen,
doğruluk bulunmaz
sen eğri isen.*

Yunus Emre

*Dil söyler
kulak dinler,
kalp söyler
kâinat dinler.*

Yunus Emre

Yunus Emre Türbesi, Eskişehir

YUNUS EMRE

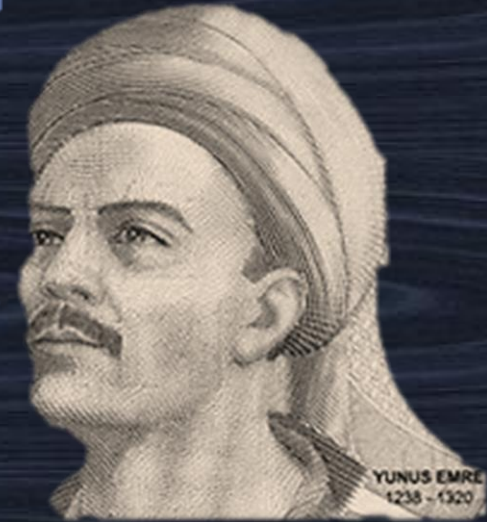
Türk tasavvuf edebiyatı alanında kendine has bir yol açan Yunus Emre, Ahmet Yesevi ile başlayan tekke şiiri geleneğini Anadolu'da yeniden canlandırmış, ilahilerinde samimiyetin, heyecanın ve derin aşkın izlerini akıcı bir dille yansıtmıştır.

Anadolu Türkçesinin oluşumunda çok önemli rol oynayan ilk Türk şairidir.

Yunus'un mürşidi Tapduk Emre'dir.

Daha sağlığında şiirleri bütün Anadolu'ya yayılan Yunus Emre'nin kullandığı kelimeler ve ifade kalıpları, bunlara yüklediği anlamlar ve mecazlar Türkçenin edebî bir dil hâline gelmesine büyük katkı sağlamıştır.

Yunus Emre, şiirlerinde insanları ilahi aşkı duymaya, kardeşliğe, merhamete ve şefkate davet etmiş, insan olmanın, kendini bilmenin, hakikate varmanın yollarını aramıştır.

YUNUS EMRE
1238 - 1320

D: ≈1200

Balkanlarda İslam'ın
yayılmasında çok önemli
katkısı olan büyük gazi

Ö: 1298

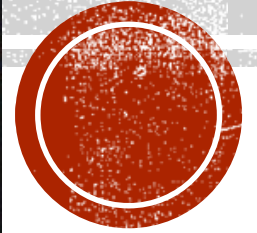
Dobruca(Dobriç)
Bulgaristan

SARI SALTUK

Bregava
Sarı Saltuk Tekkesi

Seyyid Hasan oğlu
Şerif Hızır

Sarı Saltuk Türbesi,
Babadağ

Tarikatı
YESEVİLİK

Alperen
Hem asker hem
dini önder

Saltukname
Ebulhayr Rumî

SARI SALTUK

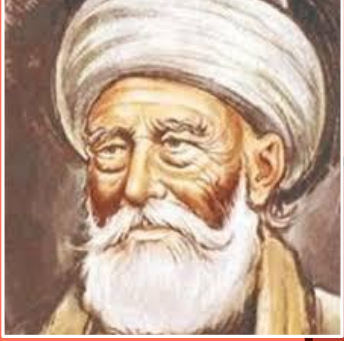
**"Mücahit-gazi,
gazi-derviş,
alperen, mübarek
zat, ermiş"** gibi
sıfatlarla anılan Sarı
Saltuk, Anadolu ve
Balkanlar'ın manevi
mimarlarındanndır.

Dobruca'ya
(Romanya)
yerleşmesinden
vefatına kadar irşat
faaliyetlerini
sürdürmek amacıyla
çeşitli tekke ve
zaviyeler açmıştır.

Uğradığı
yerlerde önemli
hizmetlerde
bulduğundan
adına türbeler
oluşturulmuştur.

Saltukname'ye göre
Sarı Saltuk 99 yıl
yaşamış, sonunda
düşmanları tarafından
zehirlendikten sonra
hançerlenerek şehit
edilmiştir.

HACI BAYRAM-İVELİ

Doğum:

1352 /
Ankara

Ölüm:

1430 /
Ankara

Adı:

Ahmed
Oğlu
Numan

Tarikatı:

Bayramiyye

Hocası:

Somuncu
Baba

Öğrencileri:

Akşemseddin
Eşrefoğlu
Rumi
Yazıcıoğlu
Ahmed
Yazıcıoğlu
Muhammed

Osmanlı Sultanlarından

- * I. Murat
- * Yıldırım Bayezid
- * Çelebi Mehmet
- * II. Murat

**Dönemlerinde
İslam'ın yayılması
için çalışmıştır.**

Ankara'da Kara Medrese'de
müderrislik (profesörlük) yapmıştır.

Tefsir, fıkıh, hadis, tasavvuf, matematik,
astronomi, felsefe, edebiyat ve dil derslerinin yanı
sıra Somuncu Baba'dan tasavvuf eğitimi aldı.

Toplumun problemlerine
çözüm amacıyla
yoksullara, yetimlere,
gariplere, yolda kalmışlara
ve ilim talebelerine yardım
faaliyetlerinde
bulunmuştur.

Çarşılarda
dolaşarak esnafın
zekât ve
sadakalarını toplar,
sonra da onu
ihtiyaç sahiplerine
ulaştırırdı

Kendini her yönüyle topluma adanmış, toplum
için çırpınmış ve tasavvuf ile diğer ilimleri
birleştirerek yeni bir bakış açısı oluşturmuştur.

TÜRKLERDE İSLAM ANLAYIŞININ OLUŞMASINDA ETKİLİ OLAN ŞAHSİYETLER

KO	?	RAK
KAV	?	PA

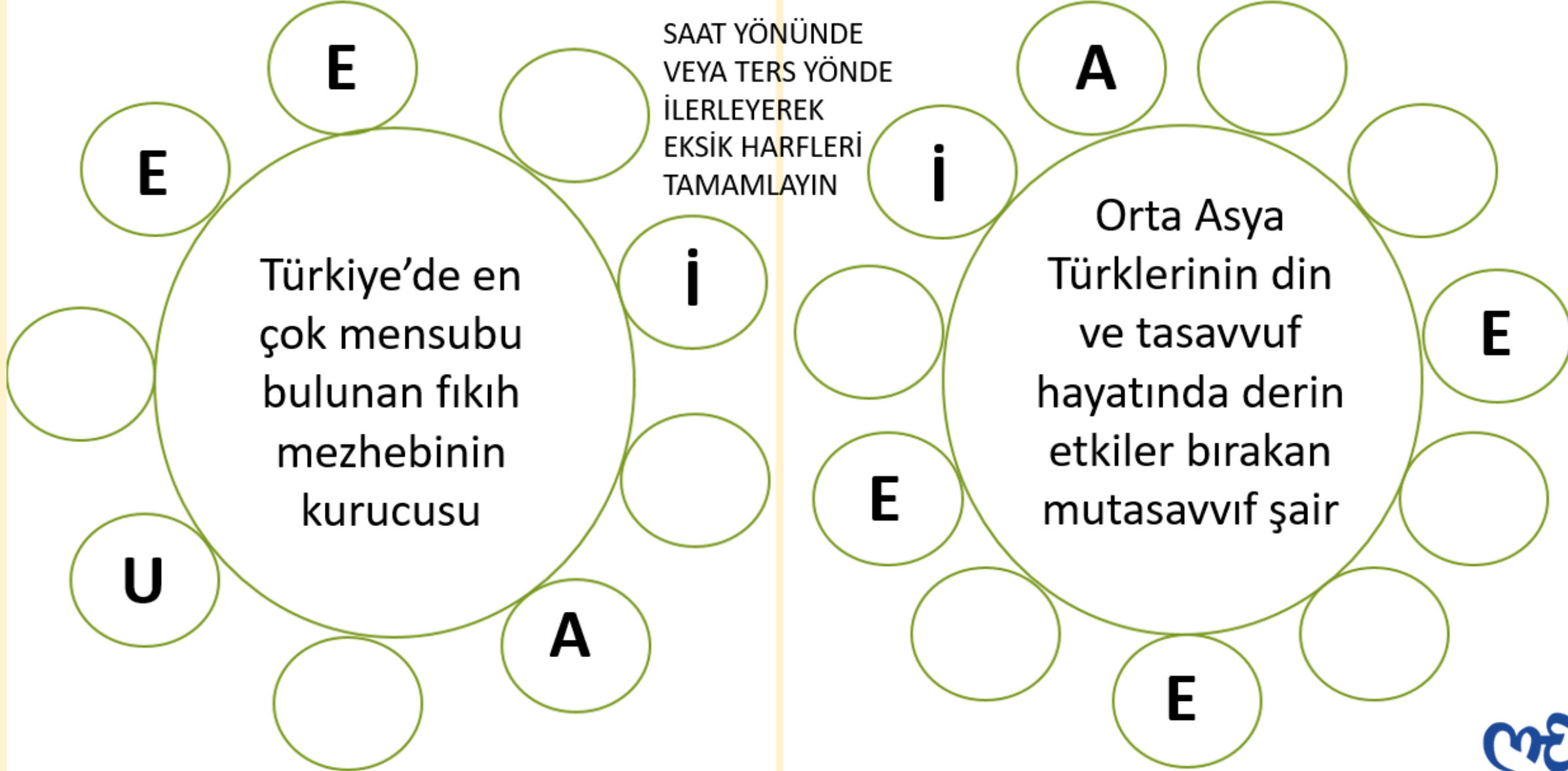
GÖ	?	LE
TEK	?	LIK

Soru işaretlerinin yerine her satırdaki birinci sözcüğü tamamlayan, ikinci sözcüğü başlatan harfleri bulunuz. Bu harfler yukarıdan aşağıya doğru birleştirildiğinde bir sözcük oluşturmalı.

KO	?	Mİ
SE	?	SAH

KO	?	TAK
FA	?	RET

TÜRKLERDE İSLAM ANLAYIŞININ OLUŞMASINDA ETKİLİ OLAN ŞAHSİYETLER

1.

Aşağıdakilerden hangisi, 11. yüzyıldan itibaren Türkler arasında yetişip Anadolu'nun İslamlaşmasını sağlayan şahsiyetlerden birisi değildir?

A) Mete Han

B) Ahi Evran

C) Yunus Emre

D) Hacı Bektaş Veli

E) Sarı Saltuk Gazi

2.

Asıl adı Numan bin Sabit olup İslam hukukunu sistemleştiren temel esasları belirleyerek kendi adıyla anılan bir mezhebin önderi olmuştur. Kur'an ve Hz. Peygamberin sünnetini esas almış ve bunları aklın ilkeleri doğrultusunda yorumlamıştır. Kendisinin görüşleri etrafında oluşan bu mezhep başta Türkler olmak üzere Arap olmayan halklar arasında daha fazla rağbet görmüştür. Dolayısıyla bu İslam âliminin dini anlama ve yorumlama biçimi, Türklerin dinî yaşamını şekillendirmiştir.

Bu parçada söz edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

A) İmam Malik

B) İmam Eş'ari

C) İmam Maturidi

D) İmam Ebu Hanife

E) İmam Ahmet b. Hanbel

3.

Dönemin ünlü sufilerinden biri olan Şems-i Tebrizi ile tanıştıktan sonra uzun yıllar uzlete çekilmiştir. Tasavvuf düşüncesinin ana konularını içeren ve Türk-İslam kültürünün en önemli eserleri arasında yer alan meşhur eseri Mesnevi'yi kaleme almış, şiirleriyle ve hikmetli sözleriyle çevresini aydınlatmıştır. Ortaya koyduğu insan sevgisi, hoşgörü ve alçak gönüllülük gibi özellikleriyle değişik din, mezhep ve düşüncelere mensup birçok insanı etkilemiştir. Hoşgörü, insanlarla iyi geçinme, başkasına zarar vermeme ve başkasından zarar görmemeyi vurgulayan öğütleri tüm Anadolu, Arap dünyası ve Balkanlar'a kadar uzanan geniş bir alanda yayılmıştır.

Hakkında bilgi verilen bu ünlü mutasavvıf ve düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mevlana

B) Ahi Evran

C) Yunus Emre

D) Hacı Bektaş Veli

E) Hacı Bayram-ı Veli

4.

Anadolu'da kurduğu teşkilatla özellikle esnaf arasında iř ahlakının yaygınlaşmasını amaç edinmiş mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hacı Bektaş-ı Veli

B) Yunus Emre

C) Ahi Evran

D) Sarı Saltuk

E) Hacı Bayram-ı Veli

5.

- * Soyu Hz. Ali'ye dayanmaktadır.
- * Medine'de doğmuş orada vefat etmiştir.
- * İmam Malik ve Ebu Hanife ile aynı dönemde yaşamıştır.
- * Adıyla anılan mezhep İran, Irak, Suriye, Lübnan ve Afganistan'da yaygındır.

Bu bilgiler aşağıdaki âlimlerden hangisine aittir?

A) İmam Malik

B) Cafer-i Sadık

C) Ahmet Yesevi

D) Ahmet b. Hanbel

E) Hacı Bektaş-ı Veli

6.

* Horasan'ın Nişabur şehrinde dünyaya gelmiştir.

* Hoca Ahmet Yesevi geleneğini temsil etmiş ve Türklerin Müslümanlaşmasına katkı sağlamıştır.

* Anadolu insanına güzel ahlakı, birbirlerini sevmeyi, birlik ve beraberliklerini korumayı öğütlemiştir.

Hakkında bilgi verilen bu mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahi Evran

B) Mevlana

C) Yunus Emre

D) Şems-i Tebrizi

E) Hacı Bektaş-ı Veli

7.

- * Şiirlerinde sevgi, saygı ve kardeşlik temalarını işlemiştir.
- * İlahî aşkı en güzel şekilde ifade eden mutasavvıf şairlerdendir.
- * Anadolu insanına İslamiyet'i anlattığı şiirlerinde sade bir dil kullanmıştır.
- * Güzel ahlak ve ilahî sevginin halk arasında yaygınlaşmasını sağlamaya çalışmıştır.

Bu bilgiler aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi hakkındadır?

A) Ahmet Yesevi

B) Sadrettin Konevi

C) Yunus Emre

D) Sarı Saltuk

E) Ahi Evran

8.

Tefsir, fıkıh, hadis, tasavvuf, matematik, astronomi, felsefe, edebiyat ve dil dersleri tahsil etmiştir. Ankara'da Kara Medresede müderrislik (profesörlük) yapmıştır. Tasavvuf eğitimini Somuncu Baba'dan almıştır. Şeyhinin yanında on yıl kaldıktan sonra, kendini topluma adanmıştır. Yoksullara, yetimlere, gariplere, yolda kalmışlara ve talebelere yardım etmiştir. Esnafın zekât ve sadakalarını toplayarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırmıştır.

Bu parçada sözü edilen âlim ve mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ahmet Yesevi

B) Hacı Bektaş-ı Veli

C) Sadrettin Konevi

D) Hacı Bayram-ı Veli

E) Abdülhakim Arvasi

9.

Asıl adı Ebu Mansur b. Muhammed'dir. Özbekistan'ın Semerkant şehrinde doğmuştur. 944 yılında aynı şehirde vefat etmiştir. Ebu Hanife'nin inanç alanındaki görüşleri etrafında Ehl-i sünnet itikadının sistemli hâle gelmesini sağlamıştır. Kelam, tefsir, fıkıh ve mezhepler tarihi alanlarındaki çalışmalarıyla tanınmaktadır. Kitabü't-Tevhid önemli eserlerinden biridir. **İtikadi mezheplerden birine adı verilen bu âlim aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İmam Şafii

B) İmam Malik

C) İmam Eşari

D) Cafer-i Sadık

E) İmam Maturidi

10.

Aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi Balkanların İslamlaşmasında önemli rol oynamıştır?

- A) Ahmet Yesevi
- B) Ahi Evran
- C) Mevlana
- D) Yunus Emre
- E) Sarı Saltuk

11.

Semer kant ilim çevresinde yetişmiş, kelam, mezhepler, tefsir ve fıkıh alanında birçok eser vermiştir. “Te’vilatu’l- Kur’an” isimli tefsir kitabı önemli bir kaynak kabul edilmiştir. Onun dini anlama ve yorumlama tarzı, yeni Müslüman olmuş Türk dünyasının büyük bir kesimi üzerinde etkili olmuştur.

Bu parçada sözü edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Vasıl b. Ata

B) Maturidi

C) Hasan Basri

D) Eř’ari

E) Zemahřeri

12.

Gazze'de doğmuş, Bağdat'ta vefat etmiştir. Mekke, Medine, Yemen, Mısır ve Bağdat'ta ilim tahsil etmiştir ve pek çok âlimden ders almıştır. "Kitabu'l-Umm" adıyla kaleme aldığı eser önemli kitaplarından biridir. İslam dünyasındaki en yaygın mezheplerden biri onun adıyla anılır.

Usul sahibi bu âlimin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İmam Malik
- B) Ahi Evran
- C) Ebu Hanife
- D) İmam Şafii
- E) Cafer-i Sadık

13.

- I. Kitabü't-Tevhid ve Te'vîlâtü'l-Kur'an adlı eserleri kaleme almıştır.
- II. Türklerin İslam anlayışlarında en etkili olan âlimlerden biridir.
- III. Devrinin seçkin âlimlerinden özellikle Hammâd b. Ebu Süleyman'dan ders almıştır.

Numaralanmış bilgilerden hangileri Ebu Hanife'yle ilgili değildir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.
- E) I, II ve III.

14.
Aşağıdakilerden hangisi, İslamiyet'in Anadolu'ya yayılmasında, özellikle göçebe Türklerin İslamlaşmasında etkili rol oynamışlardır.

- A) Muhaddisler
- B) Fakihler
- C) Müfessirler
- D) Mutasavvıflar
- E) Mütekellimler

GÖRÜŞ, ÖNERİ VE ELEŞTİRİLERİNİZİ
LÜTFEN İLETİNİZ

@merdem4444

Mehmet Erdem

0 506 632 21 59

mehmeterdem44@yahoo.com

merdem444@gmail.com

@merdem441

Mehmet ERDEM
Kartal İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Kartal / İSTANBUL